

Qué són els saurins ?

La captació d'aigües ha estat, des de gairebé sempre, un motiu de preocupació per al pagès. Les necessitats del líquid element han vingut determinades per un seguit de raons: la transformació de l'agricultura de secà en regadiu, l'augment de població, la modernització de l'habitatge, la indústria...

L'home ha recollit les aigües de la pluja, dels corrents naturals, de les mines i, aprofitant l'evolució dels seus coneixements i possibilitats, ha cercat constantment les fonts subterrànies.

Un dels sistemes més antics per a detectar els corrents o bosses d'aigua del subsòl ha estat, i ho és encara a Riudoms, la radioestèsia. Aquest fenomen es manifesta a través dels saurins, independentment d'altres, i, en poques paraules pot definir-se com una especial sensibilitat del cos humà a les radiacions emeses o absorbides per determinats objectes prop d'ell.

El saurí, per mitjà d'una verga, generalment d'avellaner o de magraner, d'un pèndol o d'objectes tals com rellotges o brúixoles, cerca les radiacions de l'aigua subterrània, de venes metal·líferes, etc.; un cop detectada la font oculta, l'objecte de transmissió que duu el saurí comença a vibrar, a tòrcer-se o a dreçar-se, el cos de l'home es posa en tensió i, d'acord amb aquesta transmissió i a base de tirar a terra una sèrie de monedes de coure o seguint altres procediments el saurí determinarà les *teules* o *braços* d'aigua que passen subterràniament.

A Riudoms els sistemes emprats pels saurins són diversos. N'hi ha que ho determinen *in situ* pel sistema descrit. Alguns, ben pocs, durant l'exercici de captació fan mentalment una mena d'oració o invocació tel·lúrica que, generalment, no té una fórmula fixa.

Les discussions sobre una possible base científica sobre la radioestèsia han estat molt continuades i les discrepàncies sobre el fenomen han donat peu a múltiples teories i pràctiques, però, avui per avui, no pot determinar-se res en definitiu.